

Sagd: I Forening med og ifølge Opfordring fra endel af mine ærede Kolleger har jeg indgivet denne Dagsorden, hvis eneste Hensigt er at give de Medlemmer af det høie Thing, der helt havde ønsket, at Offentliggjørelsen af den kongelige Haandskrivelse ikke havde fundet Sted, men dog ikke deri finde nogen berettiget Anledning til at udtale en Dabel over Regjeringen, en Leilighed til at hævde dette fra de 2 andre Grupper afvigende Standpunkt. Hermed er udtalt, hvad jeg kan udtale paa mine Medforslagsstilleres Vegne; for mit eget Vedkommende kan jeg henvide til, hvad jeg nylig har udtalt, idet jeg dog i Anledning af nogle Bemærkninger, som senere ere fremkomne, skal tillade mig følgende Yttringer. Den ærede sidste Taler saavel som flere af hans ærede Meningsfæller have udtalt som en berettiget Grund til Offentliggjørelsen, at Ministeriet har været Gjenstand for saa mange uretfærdige og ubillige Domme. Derom kunde maasse Mange være enige med dem, men den ærede Rigsdagsmand saavel som hans med historisk Sagkundskab saa høitbegavede Meningsfæller maa jo vide, at saalangt Historien gaar tilbage i Tiden, endog i det gamle Testamente, har der altid skullet være Offerlam, paa hvem Folket kunde læse sine Synder, og jeg tror ikke, at den nuværende Regjering har haat det bedre eller værre end alle forhenværende eller tilkommende. Den skal være Offerlammet; thi Offerlam maa vi have, og det kan vel gjøre os ondt for Ministeriet, men det følger nu engang med Stillingen, saa at Ministeriet maa se at finde sig deri. De, der støtte den af mig foreslaaede Dagsorden, ønske, som sagt, ikke at gjøre dets Stilling surere end nødvendigt, men hævde kun, at, hvormeget vi end holde af Ministeriets Medlemmer som Personer, saa holde vi dog endnu mere af Kongen og ville derfor nødig have ham indlemmet i Offerlammens Tal. For Ordtet har jeg ikke meget Haab om, at denne Dagsorden skal gaa igjennem, med mindre det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og hans Meningsfæller skulde gjøre Alvor af hans Trubsel og stemme for den; men han stillede den mærkelige Betingelse derfor: At man skulde garantere, at Ministeriet skulde gaa af inden 14 Dage. Jeg tror ikke, at han kan mene dette for Alvor; men at han vistnok vil have den Medlidenshed med os Andre ikke at bringe os i en saadan Situation. Hidtil har kun den ene Side af Salen tiet stille, hvormod den anden Side dog har kunnet forhandle med Ministeriet; men saa vi nu dette ihjel, medens det er tvivlsomt, naar vi faae et andet, saa have vi slet Ingen at forhandle med, men sidde her i en Graafstikkes Allesammen. Situationen kunde blive saa forvillet, at maasse endog den ærede Rigsdagsmand selv og hans nærmeste Venner kunde blive nødsagede til meget imod deres Villie at træde i Stedet for det astraadte Ministerium, og de vilde da fuldt

saa godt som deres Forgængere faae at føle, hvad det er at spille Offerlam. Jeg haaber derfor, at har uden at stille hin Betingelse vil yde os en Haandskræftning til at faae en Dagsorden vedtagen, saa ville vi med Taknemmelighed tage mod hans og hans Venners Stemmer.

J. A. Hansen: Jeg begjærede Ordet i Gaarsmødet under det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), og jeg skal nu strax begynde med at sige, at det selvfølgelig ikke kan falde mig ind at ville benytte Ordet over for den nu anmeldte Dagsorden. Jeg antager, at den i og for sig er saa klar, at vi ikke behøve at slaa den ihjel; jeg antager, at den slaar sig selv ihjel. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds fremkom med flere Udtalelser overfor os; navnlig fremkom han med en Udtalelse overfor mig, der gik ud paa, at jeg skulde have erkjendt, at vi havde lært Noget af det nuværende Ministerium, som vi nu vilde benytte, og at jeg derved skulde have erkjendt, at vor Optræden i forrige Session var forkert. Jeg bad den Gang om Ordet, idet jeg troede, at en kort Bemærkning vilde have kunnet være tilstrækkelig i saa Henseende, men efterhaanden som det ærede Medlem rykkede videre frem, indsaar jeg, at der kunde være flere forskellige Punkter, som jeg kunde ønske at udtale mig om, og derfor frasaalt jeg Ønsket om at gjøre en kort Bemærkning, ventende, til jeg kunde faae Ordet efter den almindelige Udgang. Med Hensyn til den nys omtalte Yttring af det ærede Medlem skal jeg gjøre opmærksom paa, at naar man gennem en længere Kamp som denne har forsøgt de Midler, som man fandt nærmest laa for, som vare de naturligste, som man tillige mente vilde være useilbare overfor Modstanderne, og som efter almindelige konstitutionelle Begreber ogsaa maatte være useilbare, er det selvfølgelig, at vi aldrig kunne komme til den Mening, at det skulde have været forkert at benytte disse Midler. Naar det nu imidlertid paa den anden Side viser sig, at et konstitutionelt Ministerium sætter sig ud over al hidtilværende konstitutionel Praxis, ud over Alt, hvad man i andre Lande ikke vil betænke sig paa at respektere, er det selvfølgelig, at man, medens man erkjender, at de Midler, man har anvendt, vare fuldkommen paa sit Sted, ogsaa erkjender, at det vilde være forkert at gjentage dem, efter at det har viist sig, at man har Modstandere for sig, som sætte sig ud over alle slike almindelige Hensyn. Derfor er det naturligt, at man maa vælge en anden Fremgangsmaade, uden at man derved paa nogen Maade erkjender, at den tidligere Fremgangsmaade har været forkert. Jeg hævder, at vor hidtil værende Fremgangsmaade har været fuldstændig rigtig, men den Erfaring, vi have indvundet om, at de Midler, der respekteres i andre konstitutionelle Lande, ikke respekteres her, medfører, at vi have maattet gribe